

TÁJÉKOZTATÓ

DEVIZA OPCÍÓS ÜGYLETEK

OTP BANK NYRT. GLOBAL MARKETS IGAZGATÓSÁG

2023. augusztus 1.

A Deviza opciós ügyletekre vonatkozó szerződés megkötése előtt kérjük, hogy figyelmesen olvassa végig a jelen tájékoztatót. Kérdés esetén forduljon munkatársunkhoz.

Minden jog fenntartva - OTP Bank Nyrt. ©

TARTALOMJEGYZÉK

1.	DEVIZA OPCIOS ÜGYLET	2
	1.1.Kiknek ajánljuk?	2
	1.2.Deviza opciók két típusa a tranzakciós jog irányára vonatkozóan:	3
	1.3.Deviza opciók két típusa a lehívás típusára vonatkozóan:	3
2.	ALAPFOGALMAK	4
3.	DEVIZA OPCIOK EGYEB JELLEMZOI	7
	3.1.Vételi vagy eladási kötelezettség előre rögzített árfolyamon Hiba! A könyvjelző nem létezik.	
4.	ÜGYLETKÖTÉS FEDEZETE	9
	4.1.Addicionális tőkeáttétel	9
	4.2.Pótlólagos fedezetképzés	9
	4.3.Pozíció egyoldalú likvidálásának lehetősége	10
5.	DEVIZA OPCIOK LEZARASA	91
6.	MINTAPÉLDÁK	11
	6.1.EUR call / HUF put opció eladása	11
	6.2.EUR put / HUF call opció vétele	15
7.	EGZOTIKUS DEVIZA OPCIOK	19
	7.1.Árfolyamkorlát (barrier) opció	19
	7.1.1. Kiknek ajánljuk?	19
	7.1.2. Deviza opciók típusai az árfolyamkorlátra vonatkozóan:	20
	7.2.Digitális (bináris) opció	22
	7.2.1. Kiknek ajánljuk?	23
8.	MINTAPÉLDÁK	24
	8.1.EUR call / HUF put opció eladása knock-in (aktiválási) szinttel	24
	8.2.EUR put / HUF call opció vétele knock-out (kiütési) szinttel	27
9.	OPCIÓS STRATÉGIÁK	30
	9.1.Opciók stratégiák Bank által elfogadott típusai	31
	9.2.Stratégiák árfolyamkorlát (barrier) opcióknál	35
10.	MINTAPÉLDÁK	36
	10.1. Eladott (short) EUR/HUF double KO forward stratégia	36
11.	EGYEB INFORMACIOK	41
12.	FIGYELEMFELHIVO TAJEKOZTATAS	46

1. Deviza opciós ügylet

A deviza opciós ügylet egy szerződés az ügyfél és az OTP Bank Nyrt. (a továbbiakban: Bank) között, amelyben az opció vevője **jogot szerez**, míg az opció eladója **kötelezettséget vállal** arra, hogy egy jövőbeni időpontban (lejárat napján) devizát vásároljon vagy adjon el egy előre meghatározott árfolyamon (kötési árfolyam). A vásárlója az opciós jog megszerzéséért prémiumot (opciós díjat) **fizet** az opció eladójának (kiírójának), míg az opció eladója a kötelezettség vállalásáért prémiumot (opciós díjat) **kap** az opció vevőjétől.

Az ügylet egy a Bank és az ügyfél között kötött, szabályozott piacon kívül (OTC) létrejövő származékos Egyedi Ügylet, komplex pénzügyi eszköz.

1.1. Kiknek ajánljuk?

- Akik személyre szabottan és strukturáltan szeretnék csökkenteni vagy teljes mértékben megszüntetni (fedezni) a devizakitettségükből származó árfolyam kockázatot.
 - Az ügyfelek devizaopciókkal kialakíthatnak olyan pozíciót, amely védelmet nyújt az árfolyamkockázat ellen, és közben részesedhetnek az árfolyam esetleges kedvező irányú elmozdulásából.
- Akiknek határozott elképzelésük van az adott devizapár (alaptermék) mozgását illetően és szeretnének részesülni a kedvező irányú elmozdulásból, így extrahozamra szert tenni devizaárfolyam kockázat vállalásával.
 - Devizaopciók vásárlásával kialakítható olyan stratégia, amelynél limitált a maximális veszteség mértéke.
 - Devizaopciók eladásával az ügyfél saját kockázatvállalási hajlandóságához igazított lehívási szintnél kötelezettséget vállalhat az opciós prémiumért (opciós díjért) cserébe. Ebben az esetben korlátlanul magas az ügyfél devizaárfolyam kockázata és korlátlan a veszteség lehetséges mértéke.

1.2. Deviza opciók két típusa a tranzakciós jog iránya szerint:

CALL opció (vételi opció):

Vevője jogot szerez arra, hogy egy előre meghatározott árfolyamon (kötési árfolyam) és lejárat napon, egy előre meghatározott összegű **devizát vegyen**. Eladója az opciós díjért cserébe kötelezettséget vállal, hogy az opció lehívásakor a meghatározott összegű devizát a kötési árfolyamon eladja.

PUT (eladási opció):

Vevője jogot szerez arra, hogy egy előre meghatározott árfolyamon (kötési árfolyam) és lejárat napon, egy előre meghatározott összegű **devizát eladjon**. Eladója az opciós díjért cserébe kötelezettséget vállal, hogy az opció lehívásakor a meghatározott összegű devizát a kötési árfolyamon megvásárolja.

CALL	Call opció vétele	Vételi jog a bázis devizára
	Call opció eladása	Eladási kötelezettség a bázis devizára
PUT	Put opció vétele	Eladási jog a bázis devizára
	Put opció eladása	Vételi kötelezettség a bázis devizára

1.3. Deviza opciók két fajtája a lehívás típusa szerint:

EURÓPAI opció:

Az európai típusú opciónál az opciós joggal csakis kizárólag a lejárat napján, adott időpontban lehet élni. Tehát ebben az egyetlen időpontban kerülhet lehívásra az opció. A forintra szóló opciók esetében ez az időpont CET 12:00 óra, más devizákra szóló opciók lehívása ettől a Bank által meghatározott eltérő időpontban történhet.

AMERIKAI opció:

Az amerikai típusú opciónál az opciós joggal a futamidő alatt, a lejárat napján, adott időpontig bármikor lehet élni. Amennyiben az opciós jog tulajdonosa bármikor úgy dönt, lehívásra kerülhet az opció.

2. Alapfogalmak

Opció lehívása	Európai típusú opciónál amennyiben a lejárat napján és időpontjában az azonnali piaci árfolyam vételi opció esetén meghaladja vagy eladási opció esetén nem éri el a kötési árfolyamot, akkor az opció lehívásra kerül, az opciós jog vevője élni fog a deviza vételi, illetve eladási tranzakcióra szóló jogával, így keletkezik egy a bázis (első) deviza vásárlásra vagy eladásra szóló ügylet.
Opció kifizetése lehívás nélkül	Európai típusú opciónál amennyiben a lejárat napján és időpontjában a kötési árfolyamot vételi opció esetén nem éri el vagy eladási opció esetén meghaladja a piaci árfolyam, akkor az opció nem kerül lehívásra, az opciós jog vevője nem fog élni a deviza vételi vagy eladási tranzakcióra szóló jogával, így az opciós ügylet kifizetés nélkül, vagyis megszűnik az opció.
Opciós prémium (opciós díj)	Az opció vásárlásáért fizetendő díj, illetve az opció eladásáért kapott díj. Az opciós prémium (opciós díj) standard elszámolási dátuma jellemzően a kötés utáni második banki munkanap (néhány deviza esetében az első, vagy ettől eltérő nap is lehet).
Kötési árfolyam	A kötési árfolyam az az üzletkötéskor meghatározott árfolyam, amelyen az opció lehívása megtörténik, amennyiben az opció jogosultja él a jogával. Plain vanilla opció esetében ez akkor történik meg, amennyiben vételi opció esetén a piaci árfolyam meghaladja vagy eladási opció esetén nem éri el a kötési árfolyamot az ügylet lejárat napján és időpontjában. A kötési árfolyamot más néven lehívási vagy strike szintnek is nevezik.
Lejárat dátum	Az opciós ügylet lejárat dátuma az a nap, amikor az opció lehívásra kerülhet a piaci árfolyamtól függően.

Elszámolási dátum	Az opciós ügylet elszámolási dátuma az a nap, amikor egy lehívásra került opcióból származó deviza tranzakciót fizikailag elszámolnak. Ez a dátum jellemzően a lejárat dátumot követő második banki munkanap (néhány deviza esetében azonban a lejárat dátumot követő első munkanap vagy ettől eltérő nap is lehet).
Plain Vanilla opció	A devizaopciós ügyletek általános alaptípusa, speciális tulajdonságok nélkül. Az opciós jog tulajdonosa feltétel nélkül élhet a jogával.
Árfolyamkorlát (barrier) opció	Az opció vevője csak egy bizonyos azonnali piaci árfolyamszint elérése esetén élhet (knock-in), vagy onnantól kezdve már nem élhet (knock-out) a jogával, tehát feltételhez kötött az opciós jog gyakorlása.
Knock-In (barrier) szint	Az az árfolyamkorlát szint (knock-in), melynek elérése esetén az opció vevője élhet a jogával.
Knock-Out (barrier) szint	Az az árfolyamkorlát szint (knock-out), amelynek elérése esetén onnantól kezdve az opció vevője már nem élhet a jogával, tehát az opciós ügylet megszűnik.
Digitális opció	Az opció egy bizonyos árfolyamkorlát elérése esetén teljesít kifizetést, vagy nem teljesít és megszűnik.
Delta	Azt mutatja meg, hogy az adott deviza piaci árfolyamának egy egységnyi elmozdulása mekkora változást jelent az opció értékében, azaz az opciós prémiumban (opciós díjban).
Volatilitás	Egy adott deviza árfolyamának változékonyságát leíró érték. Minél nagyobb egy devizapár vagy pénzügyi eszköz árfolyamának volatilitása, annál nagyobb árfolyam-ingadozást mutat az adott devizapár/pénzügyi eszköz és annál nagyobb lehet az adott pénzügyi eszközbe fektető befektető kockázata. A volatilitás -többek között- függ a pénzügyi eszköz közgazdasági és jogi jellemzőitől, a

	kibocsátótól és azon pénzügyi- és tőkepiacoktól, amelyeken az adott pénzügyi eszközzel kereskednek, illetve azt forgalmazzák.
Időérték	Egy adott opció futamidejének az értékét jelenti az opció árazásában. A futamidő az üzletkötés és a lejárat dátuma közötti időintervallum, amely meghatározó tényező egy opció értékében, azaz az opciós prémiumban (opciós díjban).
Kamat	Azon két deviza piaci kamatszintje, amelyre az opciós ügylet szól.
ATM (at the money) kötési árfolyamú opció	Az ATM vagyis „at the money” opció kötési árfolyama megegyezik a mögöttes devizapár aktuális piaci árfolyamával.
ATMF (at the money forward) kötési árfolyamú opció	Az ATMF vagyis „at the money forward” opció kötési árfolyama megegyezik a mögöttes két deviza kamatkülönbözetéből számolt jövőbeli, határidős (forward) árfolyamával.
ITM (in the money) kötési árfolyamú opció	ITM vagyis „in the money” az opció akkor, ha CALL opció esetén a kötési árfolyam alacsonyabb, mint a mögöttes devizapár aktuális piaci árfolyama, PUT opció esetén pedig a kötési árfolyam magasabb, mint a mögöttes devizapár aktuális piaci árfolyama.
OTM (out of the money) kötési árfolyamú opció	OTM vagyis „out of the money” az opció akkor, ha CALL opció esetén a kötési árfolyam magasabb, mint a mögöttes devizapár aktuális piaci árfolyama, illetve PUT opció esetén a kötési árfolyam alacsonyabb, mint a mögöttes devizapár aktuális piaci árfolyama.
Alap vagy bázis deviza	Egy devizapár esetében az alap vagy bázis deviza mindig a devizapár elnevezésében szereplő első devizát jelenti, amelyre a tranzakció szól. Tehát EUR/USD vétele esetében EUR-t vásárol az ügyfél és USD-t ad helyette.

	Az EUR/USD devizapár árfolyama ennek megfelelően azt jelenti, hogy egységnyi EUR-ért mennyi USD-t kell fizetni.
Az opció piaci értéke (MtM – Mark to Market)	<p>Minden deviza opciós pozíció piaci értékkel rendelkezik. Az egyedi ügylet aktuális piaci adatokon értékelt (Mark to Market) értékére vonatkozó leírást tartalmaz a Módszertani tájékoztató a Befektetési Szolgáltatási Üzletági Üzletszabályzathoz kapcsolódó Biztosítéki Hirdetményhez című tájékoztató.</p> <p>A deviza opciós ügylet értéke a megkötését követően, a futamidő alatt folyamatosan változhat pozitív és negatív irányba a fentiek függvényében.</p>

3. Deviza opciók egyéb jellemzői

- Deviza opciós ügylet megkötésével az ügyfélnek lehetősége van kis tőkebefektetéssel nagy méretű pozíciót nyitni (többszörös nagyságú és kockázatu pozíció vállalás a kezdeti fedezetként elhelyezett tőkéhez képest) a derivatív ügylet tőkeáttételének a kihasználásával. Deviza opció eladásakor (kiírásakor) az ügyfél számára ez fokozott és korlátlan mértékű kockázatot jelenthet. Az opciós ügylet lehet tőkeáttétel nélküli is, amennyiben az opciót kiíró ügyfél az opció teljes névértékét fedezetbe helyezi (biztosítékként elhelyezi).
- Az ügyfél a deviza opciós ügylet megnyitása után bármikor dönthet úgy, hogy a futamidő alatt egy ellenirányú kötéssel lezárja a nyitott pozícióját. Az opció aktuális értékétől (és „A termék piaci értéke” című bekezdésben részletezett rá ható tényezőktől) függően ez akár a befektetett tőkét többszörösen meghaladó mértékű veszteséggel vagy nyereséggel is járhat.
- A kötési árfolyam vagy árfolyamkorlát szintek elérése vagy teljesülése vonatkozásában a Bank számára elérhető bankközi devizapiacok nem feltétlenül azonosak az ügyfél számára elérhető bankközi piaci adatokkal, így az ügyfél kizárólag a Bank értesítése alapján tájékozódhat kétséget kizáróan a kötési

árfolyam vagy árfolyamkorlát szintek teljesüléséről vagy a teljesülés hiányáról. A kötési árfolyam vagy árfolyamkorlát szintek elérése tekintetében is tehát minden esetben a Bank tekintendő kalkuláló félnek.

4. Ügyletkötés biztosítéka (fedezete) Alap- és változóletét

4.1. Addicionális tőkeáttétel

A deviza opciós ügylet tőkeáttételes. A deviza opciós ügylet megkötéséhez nem szükséges az ügyletügylet teljes névértékével ügyletkötéskor rendelkezni, hanem elegendő a tranzakció névértékének egy előre meghatározott százalékát, mint alapletétet biztosítékként elhelyezni.

A tőkeáttételes kereskedés az ügyfelek számára biztosítja, hogy a befektetett tőkénél magasabb összegű ügyleteket, pozíciókat megszerezzenek. A tőkeáttételes kereskedés jelentős kockázatokat hordoz, így fennáll a teljes tőke elvesztésének, továbbá a befektetett tőkét akár többszörösen meghaladó jelentős veszteség lehetősége is.

4.2. Pótlólagos fedezetképzés

A Bank limiteket alkalmaz, illetve biztosítékot kér az ügyféltől a deviza opciós ügyletből fakadó kockázatok fedezésére. A biztosítékot a Bank által meghatározott formában (pénz- vagy értékpapír-óvadék) szükséges az ügyfélnek rendelkezésre bocsátani. A derivatív termék biztosítéki követelménye normál esetben a deviza opciós ügylet névértékének előre meghatározott százaléka. A deviza opció árfolyamának az ügyfél szempontjából kedvezőtlen elmozdulása következtében a Bank pótlólagos fedezeti (azaz kiegészítő biztosítéki) igénnyel léphet fel. Ebben az esetben az ügyfél a Bank felhívására köteles a pótlólagos fedezetet a szerződéses feltételek szerint biztosítani, melyből eredő esetleges, akár jelentős

veszteséget kizárólag az ügyfél viseli. A deviza opciós ügylet pótlólagos fedezetigényét a Bank a deviza opciós ügylet mindenkori valós piaci értéke alapján állapítja meg. A fedezet (azaz biztosíték) felszabadítására a fedezeti zárolás indokának megszűnése esetén az ügyfél kifejezett rendelkezése alapján kerülhet sor, azzal, hogy a Bank óvadéki joga az Ügyféllel kötött Global Markets keretszerződés alapján folyamatosan fennáll az Ügyfél szabad rendelkezése alatt álló pénzügyi eszközei és pénzeszközei felett is.

4.3. Pozíció egyoldalú lezárásának (kényszerlikvidálás) lehetősége

A Bank a deviza opciós ügylet mindenkori valós piaci értéke alapján kér biztosítékot az ügyféltől. Amennyiben az ügyfél által nyújtott biztosíték a Bank megítélése szerint az ügyfél által nyitott és tartott pozíciók pénzügyi kockázatát bármely okból már nem fedezi, a Bank pótlólagos biztosítéki igénnyel léphet fel. Az ügyfél a Bank felhívására köteles a pótlólagos biztosítékot a szerződéses feltételek szerint biztosítani, melyből eredő esetleges veszteséget kizárólag az ügyfél viseli. Ha az ügyfél a Bank felhívására a szerződés rendelkezései szerint nem biztosítja a szükséges pótlólagos fedezetet, a Bank az ügyletet likvidálhatja, aminek következtében az ügyfelet akár jelentős veszteség is érheti. A likvidálásból adódó költségek, az esetleges árfolyamveszteség, illetve a likvidálás teljesíthetetlenségéből adódó következmények kizárólag az ügyfelet terhelik.

5. Deviza opciók lezárása

Az ügyfél jogosult bármely deviza opciós ügylet részleges vagy teljes lezárását kezdeményezni. Egy adott deviza opciós ügyletnek a felek kölcsönös megegyezésével történő lezárására az eredetivel megegyező devizapárra vonatkozó, de ellentétes irányú ügyletkötés (zárási ügylet) útján kerül sor. Az eredeti ügylet lejáratának napjára a lezárási napon megkötött zárási ügylet lehet opciós üzletkötés, melyet legalább a lejáratot megelőző harmadik

munkanapig lehet megkötni, vagy lehet azonnali (spot) ügylet, melyet a lejárat napot megelőző második munkanaptól a lejárat napjáig bezárólag lehet megkötni. A pozíció lezárásával az Ügyfél eredményt, azaz nyereséget, vagy veszteséget realizál, melynek elszámolására jellemzően a záró ügylet lezárását követő második munkanapon kerül sor.

Amennyiben az ügyfél nem kezdeményezi az adott deviza opciós ügylet lezárását és a deviza opciós ügylet elszámolási napján 16:00 óráig a bruttó elszámoláshoz szükséges, az ügyfél által fizetendő összeget az adott számlán nem biztosítja, akkor a Bank jogosulttá válik az adott deviza opciós ügylet egyoldalú, 0 Bank általi azonnali (spot) ügylettel történő lezárására. A Bank a deviza opciós ügyletet legkésőbb 18:00 óráig azonnali deviza adásvételi egyedi ügylettel lezárja az aktuális bankközi devizapiaci árfolyam alapján.

Deviza opciós ügylet Bank általi lezárása

Lezárási esemény esetén a Bank jogosult a deviza opciós ügylet egyoldalú lezárására.

Lezáráskor a Bank a lezárási napon állapítja meg a fizetendő összegeket. A Bank ügyletenként megállapítja az adott Fél fizetési kötelezettségét, amely összeget a lezárási napjára diszkontálhatja, azaz kiszámíthatja annak jelenértékét. A Bank Díjtételekben határozza meg a diszkontáláshoz használt kamatláb mértékét. A Bank a lezárási során az ügyféllel nettó módon számol el. A fentiek pozíciólezárási nettósításra irányuló megállapodásnak minősülnek.

6. MINTAPÉLDÁK

Plain Vanilla opciók

6.1. EUR call / HUF put opció eladása

Alaphelyzet

- Az ügyfél határozott elképzelése szerint az EUR/HUF árfolyama 6 hónap múlva egy bizonyos szint fölé nem fog emelkedni lejáratkor, és az opciós prémium (opciós díj) jóváírásával szeretne extrahozamra szert tenni devizaárfolyam kockázat vállalásával, amellet, hogy vállalja a lehetséges korlátlan mértékű maximális veszteséget.

Hátrányok

- A termék nem alkalmas az árfolyamkockázat fedezésére, mert csökkenő EUR/HUF árfolyamnál a vállalat csak alacsonyabb szinten tudja eladni az euróját.
- Az ügyfél lehetséges maximális vesztesége korlátlan mértékű lehet, mert a piaci árfolyamnál akár jóval alacsonyabban kell eladnia.

A példa ügylet részletei

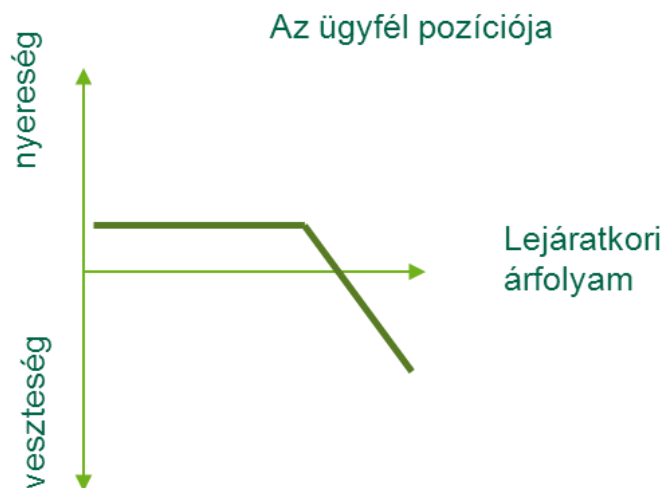
Vevő:	OTP Bank Nyrt.
Eladó:	Ügyfél
Deviza opció fajtája:	Európai
Deviza opció típusa:	EUR call / HUF put
Opció névértéke:	EUR 1 000 000
Kötési árfolyam:	456,00
Lejárat napja, az opciós árfolyam figyelés időpontja:	6 hónap, CET 12:00
Elszámolás napja:	6 hónap + 2 banki munkanap
Opció prémium (opciós díj) devizája és összege:	HUF 18 700 000
Opció prémium (opciós díj) fizetési napja:	Kötési dátum + 2 banki munkanap (T+2)
Az ügylet kapcsán biztosítandó alapletét igény:	A névérték 3,95%-a vagyis EUR 39 500-val megegyező forint összeg ~HUF 16 906 000
Jelenlegi piaci árfolyam (spot referencia):	428,00

A példa ügylet értékelése

Az opciós pozíció fedezeti pontja lejáratkor:	474,70
Maximális veszteség:	Korlátlan
Maximális nyereség:	HUF 18 700 000

Mi a várakozás?

- Az ügyfél arra számít, hogy az árfolyam nem mutat nagy mértékű emelkedést lejáratig, de legfőképpen a lejárat napán 474,70 mint fedezeti pont alatt lesz az EUR/HUF árfolyam.

Feltételezett piaci helyzetek

1. Az EUR/HUF árfolyama 480,00-ra emelkedik

- **Az opciós pozíció zárása a lejárat dátum előtt**

Az opciós pozíció megnyitása után 1 hónappal változatlan volatilitás és kamatszintek mellett, az ügyfél további árfolyam emelkedésre számít, ezért realizálni kívánja a negatív eredményét, mert nem szeretne további veszteséget elszenvedni, így visszavásárolja az eladott opcióját eurónként 41 forintért.

A záróügylet részletei:

Vevő:	Ügyfél.
Eladó:	OTP Bank Nyrt.
Deviza opció fajtája :	Európai
Deviza opció típusa:	EUR call / HUF put
Opció névértéke:	EUR 1 000 000
Kötési árfolyam:	456,00
Lejárat napja, az opciós árfolyam figyelés időpontja:	5 hónap, CET 12:00
Elszámolás napja:	5 hónap + 2 banki munkanap
Opció prémium (opciós díj) devizája és összege:	HUF 41 000 000
Opció prémium (opciós díj) fizetési napja:	Kötési dátum + 2 banki munkanap (T+2)
Záráskori piaci árfolyam (spot referencia):	480,00

Az ügyleten elért eredmény: $18\,700\,000 - 41\,000\,000 = \underline{\underline{\text{HUF } -22\,300\,000}}$

- **Az opciós pozíció lehívása**

Az ügyfélnek eladási kötelezettsége van az opciós prémiumért (opciós díjért) cserébe rosszabb árfolyamszinten. Ebben az esetben az ügyfélnek automatikusan keletkezik egy azonnali EUR/HUF eladási deviza konverziós ügylet T+2 értéknappra 456,00 EUR/HUF árfolyamszinten.

→ Az ügyfél az ügyletet fizikai szállítással teljesíti, tehát 456,00 árfolyam szinten elad eurót forinttal szemben (két nap múlva terhelésre kerül az EUR és jóváíródik a HUF névérték a szerződés hatálya alá bevont számlákon).

- Az ügyfél a pénzügyi teljesítés során 480,00 EUR/HUF árfolyamon megvásárol EUR 1 000 000-t T+2 értéknapi, mellyel zárásra kerül az opciós lehívásból keletkezett azonnali deviza konverziós ügylet. A vételi és eladási azonnali deviza konverziós ügyletek nettó módon kerülnek elszámolásra (a lentiek szerint).

$$(456,00 - 480,00) \times 1\,000\,000 = \text{HUF } -24\,000\,000$$

$$\text{Az ügyleten elért eredmény } 18\,700\,000 - 24\,000\,000 = \underline{\underline{\text{HUF } -5\,300\,000}}$$

2. Az EUR/HUF árfolyama 410,00-re csökken

- **Az opciós pozíció zárása a lejárat dátum előtt**

Az opciós pozíció megnyitása után 1 hónappal változatlan volatilitás és kamatszintek mellett, az ügyfél nem számít további csökkenésre, ezért realizálni kívánja az eredményét, így visszavásárolja az eladott opcióját eurónként 1055 pontért.

A záró ügylet részletei:

Vevő:	Ügyfél
Eladó:	OTP Bank Nyrt.
Deviza opció fajtája:	Európai
Deviza opció típusa:	EUR call / HUF put
Opció névértéke:	EUR 1 000 000
Kötési árfolyam:	456,00
Lejárat napja, az opciós árfolyam figyelés időpontja:	5 hónap, CET 12:00
Elszámolás napja:	5 hónap + 2 banki munkanap
Opció prémium (opciós díj) devizája és összege:	HUF 18 700 000
Opció prémium (opciós díj) fizetési napja:	Kötési dátum + 2 banki munkanap (T+2)
Záráskori piaci árfolyam (spot referencia):	410,00

$$\text{Az ügyleten elért eredmény: } 18\,700\,000 - 10\,550\,000 = \underline{\underline{\text{HUF } +8\,150\,000}}$$

- **Az opciós pozíció kifutása lehívás nélkül**

Az opció kifut lehívás nélkül, mivel a lehívás napján déli 12.00 órakor a bankközi devizapiacra az EUR/HUF árfolyam a 456,00 szint alatt volt, így az ügyfélnek

megszűnik az eladási kötelezettsége. Az opciós pozíció értéke nullára csökken le. Az ügyfél a teljes opciós prémiumot (opciós díjat) nyereségként realizálhatja.

Az ügyleten elért eredmény: $18\,700\,000 - 0 = \underline{\underline{HUF +18\,700\,000}}$

6.2. EUR put / HUF call opció vétele

Alaphelyzet

- Az ügyfélnek a gazdasági tevékenysége (például export) miatt 6 hónap múlva eurót kell eladnia, mert a bevétele euróban keletkezik, míg a kiadása forintban. Az ügyfélnek nincs határozott elképzelése az EUR/HUF árfolyam várható mozgását illetően. A deviza kockázat fedezése érdekében fixálni szeretné a legalacsonyabb EUR/HUF eladási árfolyamot, azonban részesedni szeretne a kedvező irányú elmozdulásból.
- Az ügyfélnek határozott elképzelése szerint az EUR/HUF árfolyama csökkenni fog, és szeretne részesülni a kedvező irányú elmozdulásból, így extrahozamra szert tenni devizaárfolyam kockázat vállalásával, amellet, hogy limitálni szeretné a lehetséges maximális veszteséget.

Hátrányok

- A fizetendő opciós díj csökkenti a vállalat eredményét
- Az ügyfélnek finanszírozni kell a fizetendő opciós díjat

A példa ügylet részletei

Vevő:	Ügyfél
Eladó:	OTP Bank Nyrt.
Deviza opció fajtája:	Európai
Deviza opció típusa:	EUR put / HUF call
Opció névértéke:	EUR 1 000 000
Kötési árfolyam:	423,00
Lejárat és lehívás figyelés napja:	6 hónap
Lejárat és lehívás figyelés időpontja:	6 hónap, CET 12:00
Elszámolás napja:	6 hónap + 2 banki munkanap
Opció prémium (opciós díj) devizája és összege:	HUF 6 450 000 (645 pont eurónként)

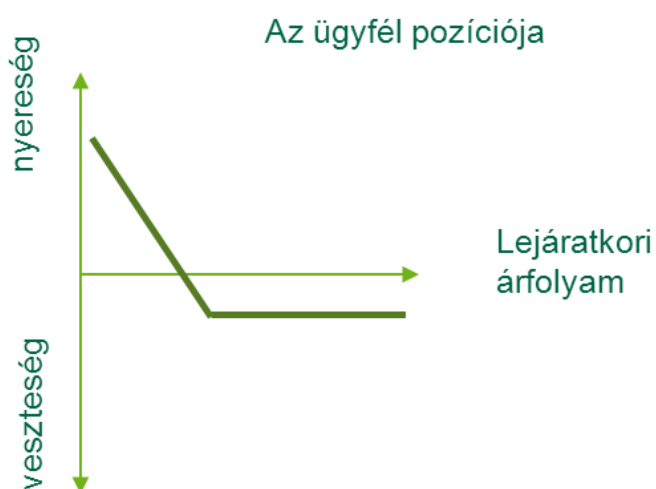
<i>Opciós prémium (opciós díj) fizetési napja:</i>	<i>Kötési dátum + 2 banki munkanap (T+2)</i>
<i>Az ügylet kapcsán biztosítandó alapletét igény:</i>	<i>Nincs, az opciós prémiumot (opciós díjat) kell kifizetni</i>
<i>Az ügyletkötés másnapján várható változó letét igény:</i>	<i>HUF 6 450 000</i>
<i>Jelenlegi piaci árfolyam (spot referencia):</i>	<i>428,00</i>

A példa ügylet értékelése

<i>Az opciós pozíció fedezeti pontja lejáratkor:</i>	<i>416,55</i>
<i>Maximális veszteség:</i>	<i>HUF 6 450 000</i>
<i>Maximális nyereség:</i>	<i>Korlátlan</i>

Mi a várakozás?

- Az ügyfél arra számít, hogy az árfolyam nagy mértékű csökkenést mutat a lejáratig, ahol lezárhatja a nyitott opciós pozícióját vagy a lejárat napán 416,55 mint fedezeti pont alatt lesz az EUR/HUF árfolyam.

Feltételezett piaci helyzetek

1. Az EUR/HUF árfolyama 448,00-ra emelkedik

- **Az opciós pozíció zárása a lejárat dátum előtt**

Az opciós pozíció megnyitása után 1 hónappal változatlan volatilitás és kamatszintek mellett, az ügyfél további emelkedésre számít, ezért zárni kívánja a pozícióját, mert nem szeretne további veszteséget elszenvedni, így eladja a vásárolt opcióját eurónként 195 pontért.

A záró ügylet részletei:

Vevő:	OTP Bank Nyrt.
Eladó:	Ügyfél
Deviza opció fajtája:	Európai
Deviza opció típusa:	EUR put / HUF call
Opció névértéke:	EUR 1 000 000
Kötési árfolyam:	423,00
Lejárat és lehívás figyelés napja:	5 hónap
Lejárat és lehívás figyelés időpontja:	5 hónap, CET 12:00
Elszámolás napja:	5 hónap + 2 banki munkanap
Opció prémium (opciós díj) devizája és összege:	HUF 1 950 000 (195 pont)
Opció prémium (opciós díj) fizetési napja:	Kötési dátum + 2 banki munkanap (T+2)
Jelenlegi piaci árfolyam (spot referencia):	448,00

Az ügyleten elért eredmény: $1\,950\,000 - 6\,450\,000 = \underline{\underline{\text{HUF } -4\,500\,000}}$

- **Az opció pozíció kifutása lehívás nélkül**

Az opció kifut lehívás nélkül, mert az EUR/HUF árfolyam szintje (448,00) a lehívási napon déli 12.00 órakor magasabb szinten van, mint a kötési árfolyam (423,00) szintje, így az ügyfél nem tud élni a megvásárolt jogával. Az opciós pozíció értéke nullára csökken le. Az euró a piacon kedvezőbb árfolyamon adható el.

Az ügyleten elért eredmény: $0 - 6\,450\,000 = \underline{\underline{\text{HUF } -6\,450\,000}}$

2. Az EUR/HUF árfolyama 410,00-re csökken

- **Az opciós pozíció zárása a lejárat dátum előtt**

Az opciós pozíció megnyitása után 1 hónappal változatlan volatilitás és kamatszintek mellett, az ügyfél nem számít további csökkenésre, ezért realizálni kívánja az eredményét, így eladja a vásárolt opcióját eurónként 1120 pontért.

A záró ügylet részletei:

Vevő:	OTP Bank Nyrt.
Eladó:	Ügyfél
Deviza opció fajtája:	Európai
Deviza opció típusa:	EUR put / HUF call
Opció névértéke:	EUR 1 000 000
Kötési árfolyam:	423,00
Lejárat és lehívás figyelés napja:	5 hónap
Lejárat és lehívás figyelés időpontja:	5 hónap, CET 12:00
Elszámolás napja:	5 hónap + 2 banki munkanap
Opció prémium (opciós díj) devizája és összege:	HUF 11 200 000 (1120 pont eurónként)
Opció prémium (opciós díj) fizetési napja:	Kötési dátum + 2 banki munkanap (T+2)
Jelenlegi piaci árfolyam (spot referencia):	410,00

Az ügyleten elért eredmény: $11\,200\,000 - 6\,450\,000 = \underline{\underline{HUF\ +4\,750\,000}}$

- **Az opció pozíció lehívása**

Az ügyfél a kifizetett opciós prémiumért (opciós díjért) cserébe kedvezőbb árfolyamszinten adhat el. Ebben az esetben az ügyfélnek automatikusan keletkezik egy azonnali EUR/HUF eladási deviza konverziós ügylet T+2 értéknapi 423,00 EUR/HUF árfolyamszinten.

- Az ügyfél az ügyletet fizikai szállítással teljesíti, tehát 423,00 árfolyam szinten ad el eurót forinttal szemben (két nap múlva terhelésre kerül az EUR és jóváíródik a HUF névérték a megfelelő számlákon).
- Az ügyfél a pénzügyi teljesítés során EUR/HUF 410,00 árfolyamon megvásárol EUR 1 000 000-t T+2 értéknapi, mellyel zárásra kerül az opciós lehívásból keletkezett azonnali deviza konverziós ügylet. A vételi

és eladási azonnali deviza konverziós ügyletek nettó módon kerülnek elszámolásra (a lentiek szerint).

$$(423,00 - 410,00) \times 1\,000\,000 = \text{HUF } +13\,000\,000$$

Az ügyleten elért eredmény $13\,000\,000 - 6\,450\,000 = \underline{\text{HUF } +6\,550\,000}$

7. Egzotikus deviza opciók

7.1. Árfolyamkorlát (barrier) opció

Az árfolyamkorlát (barrier) deviza opciós ügylet minden paraméterében megegyezik a fent nevesített egyszerű plain vanilla opciós ügylet definíciójával, azzal a különbséggel, hogy az üzletkötéskor meghatározásra kerül egy vagy több árfolyamkorlát (barrier) szint is, amelyet hogyha a deviza árfolyam elér a futamidő alatt bármikor (amerikai barrier) vagy az üzletkötéskor a futamidő egy előre rögzített időszakában (window barrier) vagy időpontjában (európai barrier), akkor az aktiválja vagy megszünteti az opciós jogot vagy kötelezettséget.

7.1.1. Kiknek ajánljuk?

- Akik egy hasonló paraméterekkel rendelkező plain vanilla opciónál jellemzően olcsóbban vagy kedvezőbb árfolyamszinttel szeretnék csökkenteni a devizakitettségükből származó árfolyamkockázatot, vállalva azt, hogy bizonyos opciós stratégiák nem nyújtanak teljes mértékű fedezést.
 - Az ügyfelek egzotikus devizaopciókkal jellemzően olcsóbban alakíthatnak ki olyan pozíciót, amely részben vagy csak bizonyos feltételek teljesülése esetén védelmet nyújt az árfolyamkockázat ellen, és közben nagyobb mértékben részesedhetnek az árfolyam esetleges kedvező irányú elmozdulásából.
- Akiknek határozott és speciális elképzelésük van az adott devizapár mozgását illetően és egy hasonló paraméterekkel rendelkező plain vanilla opciótól összetettebb és egyedibb árfolyam struktúrával szeretnének részesülni a kedvező

irányú elmozdulásból, így extrahozamra szert tenni devizaárfolyam kockázat vállalásával.

- Árfolyamkorlát opciók vásárlásával kialakítható olyan stratégia, amelynél limitált a maximális veszteség mértéke és olcsóbb egy hasonló paraméterekkel rendelkező plain vanilla opciótól, azonban az árfolyamkorlát opció esetén árfolyamkorlát szint el nem érése vagy elérése plain vanilla opciókhoz képest többletkockázatot jelenthet.
- Árfolyamkorlát opciók eladásával (kiírásával) az ügyfél saját kockázatvállalási hajlandóságához igazított lehívási szintnél kötelezettséget vállalhat az opciós prémiumért (opciós díjért) cserébe. Az árfolyamkorlát szint meghatározásával az ügylet megkötésekor tetszőlegesen egyedi mértékre alakíthatja a kockázatát (knock-in vagy knock-out szintek meghatározásával) egy hasonló paraméterekkel rendelkező plain vanilla opcióval szemben. Ebben az esetben korlátlanul magas az ügyfél devizaárfolyam kockázata és a maximális veszteség lehetséges mértéke.

7.1.2. Deviza opciók típusai az árfolyamkorlátra vonatkozóan:

Knock-IN (aktiválási) szinttel rendelkező opció:

A knock-in (aktiválási) árfolyamkorlát szinttel rendelkező deviza opció vevője jogot szerez arra, hogy egy előre meghatározott árfolyamon (kötési árfolyam) és lejárat napon, egy előre meghatározott összegű devizát vegyen vagy adjon el, **de csak abban az esetben, amennyiben** a Bank számára elérhető devizapiaci árjegyzések az opció futamideje alatt **bármikor elérik (vagy amennyiben az aktiválási szint időkorlátos úgy ahhoz igazodóan) az árfolyamkorlát szintjét**. Eladója az opciós díjért cserébe kötelezettséget vállal, hogy az opció lehívásakor a meghatározott devizát megvásárolja vagy eladja, amennyiben a Bank számára elérhető devizapiaci árjegyzések az opció futamideje alatt **bármikor elérik az árfolyamkorlát szintjét**. Tehát az árfolyamkorlát szint elérésekor aktiválódik egy plain vanilla opció és a hozzátartozó jog vagy kötelezettség.

Knock-OUT (kiütési) szinttel rendelkező opció:

A knock-out (kiütési) árfolyamkorlát szinttel rendelkező deviza opció vevője jogot szerez arra, hogy egy előre meghatározott árfolyamon (kötési árfolyam) és lejárat napon, egy előre meghatározott összegű devizát vegyen vagy adjon el, **de csak abban az esetben, amennyiben** a Bank számára elérhető devizapiaci árjegyzések az opció futamideje alatt **(vagy amennyiben a kiütődési szint időkorlátos úgy ahhoz igazodóan) az árfolyamkorlát szintet nem érik el.** Eladója az opciós díjért cserébe kötelezettséget vállal, hogy az opció lehívásakor a meghatározott devizát megvásárolja vagy eladja, amennyiben a Bank számára elérhető devizapiaci árjegyzések az opció futamideje alatt **az árfolyamkorlát szintet nem érik el.** Tehát az árfolyamkorlát szint elérésekor az opció és a hozzátartozó jog vagy kötelezettség megszűnik.

Double Knock-IN (dupla aktiválási) szinttel rendelkező opció:

A double knock-in (dupla aktiválási) árfolyamkorlát szinttel rendelkező deviza opció vevője jogot szerez arra, hogy egy előre meghatározott árfolyamon (kötési árfolyam) és lejárat napon, egy előre meghatározott összegű devizát vegyen vagy adjon el, **de csak abban az esetben, amennyiben** a Bank számára elérhető devizapiaci árjegyzések az opció futamideje alatt **bármikor elérik (vagy amennyiben az aktiválási szint időkorlátos úgy ahhoz igazodóan) a két árfolyamkorlát szint bármelyikét.** Eladója az opciós díjért cserébe kötelezettséget vállal, hogy az opció lehívásakor a meghatározott devizát megvásárolja vagy eladja, amennyiben a Bank számára elérhető devizapiaci árjegyzések az opció futamideje alatt **bármikor elérik a két árfolyamkorlát szint bármelyikét.** Tehát az árfolyamkorlát szintek bármelyikének az elérésekor aktiválódik egy plain vanilla opció és a hozzátartozó jog vagy kötelezettség.

Double knock-OUT (dupla kiütési) szinttel rendelkező opció:

A double knock-out (kiütési) árfolyamkorlát szinttel rendelkező deviza opció vevője jogot szerez arra, hogy egy előre meghatározott árfolyamon (kötési árfolyam) és lejárat napon, egy előre meghatározott összegű devizát vegyen vagy adjon el, **de csak abban az esetben, amennyiben** a Bank számára

elérhető devizapiaci árjegyzések az opció futamideje alatt **(vagy amennyiben az kiütődési szint időkorlátos úgy ahhoz igazodóan) a két árfolyamkorlát szint egyikét sem érik el.** Eladója az opciós díjért cserébe kötelezettséget vállal, hogy az opció lehívásakor a meghatározott devizát megvásárolja vagy eladja, amennyiben a Bank számára elérhető devizapiaci árjegyzések az opció futamideje alatt **a két árfolyamkorlát egyikét sem érik el.** Tehát az árfolyamkorlát szintek bármelyikének az elérésekor az opció és a hozzátartozó jog vagy kötelezettség megszűnik.

Window barrier típusú árfolyamkorlát opció:

A window barrier típusú opció az árfolyamkorlát (barrier) opció egyik alternatívája, amikor az árfolyamkorlát (barrier) szint megfigyelése nem az üzletkötés pillanatától a lejárat napjáig tartó teljes futamidőre vonatkozik, hanem leszűkítésre kerül egy folyamatos intervallumra a futamidőn belül. Az árfolyamkorlát szintek csak ebben a (futamidőtől) szűkebb időintervallumban élnek.

7.2. Digitális (bináris) opció

A digitális deviza opció egy olyan speciális opciós ügylet, amely esetében az opció vásárlója jogot szerez egy kifizetési összegre (opciós kifizetés) bizonyos feltételek teljesülése esetén. A digitális deviza opciós ügyleteknél meghatározásra kerül egy vagy több árfolyamkorlát. A digitális opció abban az esetben teljesít kifizetést, ha az árfolyamkorlát típusától függően az adott, Bank számára elérhető devizapiaci árjegyzések a teljes futamidő alatt elérik, vagy nem érik el az előre meghatározott árfolyamkorlát szintet vagy szinteket. A digitális opciók esetében csak akkor történik jövőbeli kifizetés az opció vásárlója részére, ha az opciós feltétel teljesült. A feltételes, függő kifizetés (opció névértékének) nagysága már az üzletkötés időpontjában ismert mértékű. Lejáratkor csak két forgatókönyv fordulhat elő, vagy teljes mértékben megkapja az opció kifizetését vagy nulla lesz az opció utáni kifizetés értéke. Az opciós díj a kifizetési összeg százalékos formájában kerül meghatározásra. Az opciós kifizetés összegének teljesítése elszámolási napon történik meg.

One touch:

Amennyiben a digitális opció az ügylet futamideje alatt az árfolyamkorlát szintjét eléri abban az esetben az opció vásárlója jogosult az opciós kifizetésre.

No touch:

Amennyiben a digitális opció az ügylet futamideje alatt a bankközi devizapiacon az árfolyamkorlát szintjét nem éri el abban az esetben az opció vásárlója jogosult az opciós kifizetésre.

Double one touch:

Amennyiben a digitális opció az ügylet futamideje alatt a bankközi devizapiacon eléri az üzletkötéskor meghatározott két árfolyamkorlát bármelyikét, abban az esetben az opció vásárlója jogosult az opciós kifizetésre.

Double no touch:

Amennyiben a digitális opció az ügylet futamideje alatt a bankközi devizapiacon nem éri az üzletkötéskor meghatározott két árfolyamkorlát egyikét sem, abban az esetben az opció vásárlója jogosult az opciós kifizetésre.

7.2.1. Kiknek ajánljuk?

- Akiknek határozott elképzelésük van az adott devizapár (alaptermék) mozgásának irányát és mértékét illetően, így szeretnének részesülni a kedvező irányú elmozdulásból, extrahozamra szert tenni devizaárfolyam kockázat vállalásával. A digitális opciós terméket kizárólag szakmai vagy elfogadható partner részére forgalmaz a Bank.
 - Digitális opciók vásárlásával az ügyfél az árfolyam várakozásaihoz igazíthatja a digitális árfolyamkorlát szinteket. A maximális veszteség mértéke a kifizetett opciós díj mértékéig terjedhet. Amennyiben teljesül a várakozása, akkor a digitális opció kifizetést teljesít, amennyiben kedvezőtlen irányba mozdul, nincs ilyen kifizetés. A kifizetés nagysága már az üzletkötéskor ismert.

8. MINTAPÉLDÁK

Árfolyamkorlát (barrier) opciók

8.1. EUR call / HUF put opció eladása knock-in (aktiválási) szinttel

Alaphelyzet

- Az ügyfél határozott elképzelése szerint az EUR/HUF árfolyama 6 hónap múlva egy bizonyos szintet nem fog elérni az opció teljes futamideje alatt, vagy ha mégis, akkor egy szint fölé nem fog emelkedni lejáratkor. Az opciós prémium (opciós díj) jóváírásával szeretne extrahozamra szert tenni devizaárfolyam kockázat vállalásával, amellett, hogy vállalja a lehetséges korlátlan mértékű maximális veszteséget.

Hátrányok

- A vállalat számára az üzlet nem alkalmas az árfolyamkockázatának fedezésére, mert csökkenő EUR/HUF árfolyamnál csak alacsonyabb szinten tudja eladni az euróját.
- Az ügyfélnek a devizaárfolyam kockázat vállalásával a lehetséges maximális vesztesége korlátlan mértékű lehet, mert az aktuális árfolyamnál akár jóval alacsonyabban kell eladnia, amennyiben a piaci árfolyam eléri az aktiválási (knock-in) szintet.

A példa ügylet részletei

Vevő:	OTP Bank Nyrt.
Eladó:	Ügyfél
Deviza opció fajtája:	Európai
Deviza opció típusa:	EUR call / HUF put
Opció névértéke:	EUR 1 000 000
Kötési árfolyam:	430,00
Árfolyamkorlát (knock-in) szint:	440,00
Lejárat és lehívás figyelés napja:	3 hónap
Lejárat és lehívás figyelés időpontja:	3 hónap, CET 12:00
Elszámolás napja:	3 hónap + 2 banki munkanap

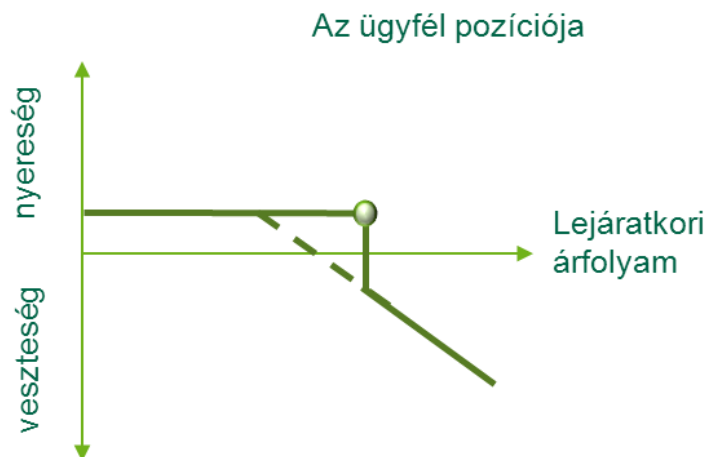
Opciós prémium (opciós díj) devizája és összege:	HUF 19 100 000 (1910 pont eurónként)
Opciós prémium (opciós díj) fizetési napja:	Kötési dátum + 2 banki munkanap (T+2)
Az ügylet kapcsán biztosítandó alapletét igény:	A névérték 3,95%-a vagyis EUR 39 500-val megegyező forint összeg ~HUF 16 906 000
Jelenlegi piaci árfolyam (spot referencia):	428,00

A példa ügylet értékelése

Az opciós pozíció fedezeti pontja lejáratkor:	449,10
Maximális veszteség:	Korlátlan
Maximális nyereség:	HUF 19 100 000

Mi a várakozás?

- Az ügyfél arra számít, hogy az EUR/HUF árfolyam nem emelkedik nagy mértékben, de legfőképpen a lejáratig nem fogja elérni a 440,00 szintet.

Feltételezett piaci helyzetek

1. Az EUR/HUF árfolyama 448,00-ra emelkedik

- Az opciós pozíció zárása a lejárat dátum előtt**

Az opciós pozíció megnyitása után 1 hónappal változatlan volatilitás és kamatszintek mellett, az ügyfél további emelkedésre számít, ezért realizálni kívánja az eredményét, mert nem szeretne további veszteséget elszenvedni, így visszavásárolja az eladott opcióját eurónként 1550 pontért.

Az ügyleten elért eredmény: $19\,100\,000 - 15\,500\,000 = \underline{\underline{HUF\ +3\,600\,000}}$

- **Az opciós pozíció lehívása**

Az ügyfélnek eladási kötelezettsége van az opciós prémiumért (opciós díjért) cserébe rosszabb árfolyamszinten. Ebben az esetben az ügyfélnek automatikusan keletkezik egy azonnali EUR/HUF eladási deviza konverziós ügylet T+2 értéknapi EUR/HUF 430,00 árfolyamszinten.

- Az ügyfél az ügyletet fizikai szállítással teljesíti, tehát 430,00 árfolyam szinten elad eurót forinttal szemben (két nap múlva terhelésre kerül az EUR és jóváíródik a HUF névérték a megfelelő számlákon).
- Az ügyfél a pénzügyi teljesítés során EUR/HUF 448,00 árfolyamon megvásárol EUR 1 000 000-t T+2 értéknapi, mellyel zárásra kerül az opciós lehívásból keletkezett azonnali deviza konverziós ügylet. A vételi és eladási azonnali deviza konverziós ügyletek nettó módon kerülnek elszámolásra (a lentiek szerint).

$$(430,00 - 448,00) \times 1\,000\,000 = \text{HUF} -18\,000\,000$$

$$\text{Az ügyleten elért eredmény } 19\,100\,000 - 18\,000\,000 = \underline{\text{HUF} +1\,100\,000}$$

2. Az EUR/HUF árfolyama 410,00-ra csökken

- **Az opciós pozíció zárása a lejárat dátum előtt**

Az opciós pozíció megnyitása után 1 hónappal változatlan volatilitás és kamatszintek mellett, az ügyfél nem számít további csökkenésre, ezért realizálni kívánja az eredményét, így visszavásárolja az eladott opcióját eurónként 750 pontért.

$$\text{Az ügyleten elért eredmény: } 19\,100\,000 - 7\,500\,000 = \underline{\text{HUF} + 11\,600\,000}$$

- **Az opciós pozíció kifutása lehívás nélkül.**

Az opció kifut lehívás nélkül, így az ügyfélnek megszűnik az eladási kötelezettsége. Az opciós pozíció értéke nullára csökken le. Az ügyfél a teljes opciós prémiumot (opciós díjat) nyereségként realizálhatja.

$$\text{Az ügyleten elért eredmény: } 19\,100\,000 - 0 = \underline{\text{HUF} +19\,100\,000}$$

8.2. EUR put / HUF call opció vétele knock-out (kiütési) szinttel

Alaphelyzet

- Az ügyfél határozott elképzelése szerint 6 hónap múlva az EUR/HUF árfolyama csökkenni fog, és szeretne részesülni a kedvező irányú elmozdulásból, ezzel extrahozamra tenni szert. Az árfolyamkorlát (knock-out szint) miatt jóval olcsóbban tudja megvásárolni az opciót, egy plain vanilla termékkel szemben, azonban magasabb a kockázat is, mert amennyiben az árfolyam eléri a kiütési szintet, úgy teljesen megszűnik az opciós jog és ezáltal a pozíció.

Hátrányok

- A vállalat számára a termék nem alkalmas árfolyamkockázat fedezésre, hiszen amennyiben az aktuális piaci árfolyam eléri a kiütési (knock-out) szintet, akkor nem tud élni az eladási joggal, megszűnik a védelem, így lehet, hogy csak jóval kedvezőtlenebb szinten tudja eladni az eurót.
- Az ügyfélnek a fizetendő opciós díj veszteséget jelenthet, mert emelkedő EUR/HUF árfolyamnál nem fog élni az eladási joggal, valamint amennyiben az aktuális árfolyam eléri a kiütési (knock-out) szintet, akkor nem tud élni az eladási joggal az ügyfél és teljesen megszűnik a pozíció.

A példa ügylet részletei

Vevő:	Ügyfél
Eladó:	OTP Bank Nyrt.
Deviza opció fajtája:	Európai
Deviza opció típusa:	EUR put / HUF call
Opció névértéke:	EUR 1 000 000
Kötési árfolyam:	421,00
Árfolyamkorlát (knock-out) szint:	412,00
Lejárat és lehívás figyelés napja:	6 hónap
Lejárat és lehívás figyelés időpontja:	6 hónap, CET 12:00
Elszámolás napja:	6 hónap + 2 banki munkanap
Opció prémium (opciós díj) devizája és összege:	HUF 1 350 000 (135 pont eurónként)
Opció prémium (opciós díj) fizetési napja:	Kötési dátum + 2 banki munkanap (T+2)

Az ügylet kapcsán biztosítandó alapelvét igény:	Nincs, az opciós prémiumot (opciós díjat) kell kifizetni
Az ügyletkötés másnapján várható változó letét igény:	HUF 1 350 000
Jelenlegi piaci árfolyam (spot referencia):	428,00

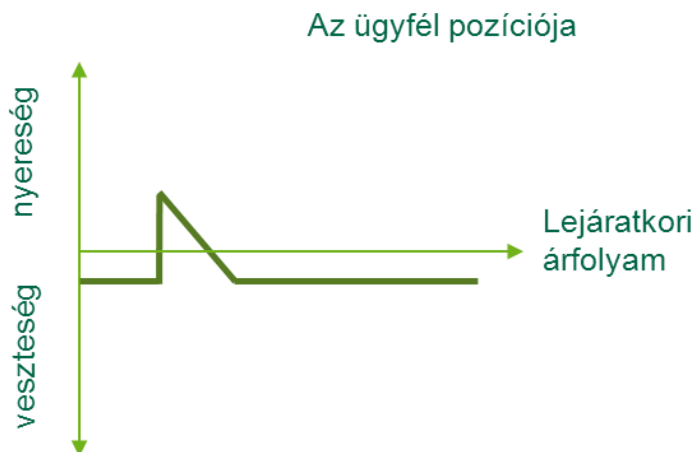
A példa ügylet értékelése

Az opciós pozíció fedezeti pontja lejáratkor:	419,65
Maximális veszteség:	HUF 1 350 000
Maximális nyereség:	Korlátlan

Mi a várakozás?

- Az ügyfél arra számít, hogy az árfolyam csökkenni fog lejáratig, de nem túl nagy mértékben (nem éri el a 412,00 szintet), ahol lezárhatja a nyitott opciós pozícióját vagy a lejárat napán 421,00 alatt lesz az EUR/HUF árfolyam.

Feltételezett piaci helyzetek

1. Az EUR/HUF árfolyama 430,00-ra emelkedik

- Az opciós pozíció zárása a lejárat dátum előtt**
Az opciós pozíció megnyitása után 1 hónappal változatlan volatilitás és kamatszintek mellett, az ügyfél további emelkedésre számít, ezért realizálni kívánja az eredményét, mert nem szeretne további veszteséget elszenvedni, így eladja a vásárolt opcióját 10 pontért.

Az ügyleten elért eredmény: $100\ 000 - 1\ 350\ 000 = \underline{\underline{HUF-1\ 250\ 000}}$

- **Az opció pozíció kifutása lehívás nélkül**

Az opció kifut lehívás nélkül, így az ügyfél nem tud élni a megvásárolt jogával. Az opciós pozíció értéke nullára csökken le. Az EUR/HUF a piacon kedvezőbb árfolyamon adható el.

Az ügyleten elért eredmény: $0 - 1\,350\,000 = \underline{\underline{HUF -1\,350\,000}}$

2. Az EUR/HUF árfolyama 414,00-re csökken

- **Az opciós pozíció zárása a lejárat dátum előtt**

Az opciós pozíció megnyitása után 1 hónappal változatlan volatilitás és kamatszintek mellett, az ügyfél nem számít további csökkenésre, ezért realizálni kívánja az eredményét, így eladja a vásárolt opcióját 20 pontért.

Az ügyleten elért eredmény: $200\,000 - 1\,350\,000 = \underline{\underline{HUF -1\,150\,000}}$

- **Az opció pozíció lehívása (amennyiben futamidő alatt nem érte el az árfolyam a 412,00 szintet)**

Az ügyfél a kifizetett opciós prémiumért (opciós díjért) cserébe kedvezőbb árfolyamszinten adhat el. Ebben az esetben az ügyfélnek automatikusan keletkezik egy azonnali EUR/HUF eladási deviza konverziós ügylet T+2 értéknapi 421,00 EUR/HUF árfolyamszinten.

→ Az ügyfél az ügyletet fizikai szállítással teljesíti, tehát 421,00 árfolyam szinten ad el eurót forinttal szemben (két nap múlva terhelésre kerül az EUR és jóváíródik a HUF névérték a megfelelő számlákon).

→ Az ügyfél a pénzügyi teljesítés során 414,00 EUR/HUF árfolyamon megvásárol EUR 1 000 000-t T+2 értéknapi, mellyel zárásra kerül az opciós lehívásból keletkezett azonnali deviza konverziós ügylet. A vételi és eladási azonnali deviza konverziós ügyletek nettó módon kerülnek elszámolásra (a lentiek szerint).

$(421,00 - 414,00) \times 1\,000\,000 = \underline{\underline{HUF +7\,000\,000}}$

Az ügyleten elért eredmény $7\,000\,000 - 1\,350\,000 = \underline{\underline{HUF +5\,650\,000}}$

9. Opciós stratégiák

Az egyedi deviza opciós ügyletek a Bank és az ügyfél egyeztetése alapján stratégiába rendezhetők. A stratégiába rendezett egyedi opciós ügyletek együttesen számított alapbiztosíték igénye jellemzően alacsonyabb, de legfeljebb akkora, mint a stratégiába rendezett egyedi ügyletek külön-külön számított alapletét igényének összege. Stratégiába rendezés megállapítására kizárólag a Banknál megkötött egyedi ügyletek vonatkozásában kerülhet sor, melyeket a Bank nyilvántartásaiban stratégiába rendezett egyedi ügyletekként kezel. A stratégiába rendezést a Bank, valamint az ügyfél jogosult önállóan megszüntetni.

Az ügyfél szándéka szerint kialakítandó stratégia elemeit képező egyedi ügyleteket a Bank önálló egyedi ügyletekként köti meg és az egyedi ügyletek vonatkozásában állítja ki az egyedi ügyletek feltételeit tartalmazó visszaigazolásokat. A stratégia elemeit képező összes egyedi ügylet megkötését követően kerül sor a stratégiába rendezésre. A stratégiába rendezés ténye jogilag nem szünteti meg az alkotó ügyletek egyedi jogügylet jellegét, a stratégiába rendezés nem jelenti egy új ügylet létrehozatalát.

A stratégiába rendezett egyedi ügyletek bármelyikének megszüntetése, megszűnése a stratégia megszüntetését eredményezi. A kialakított opciós stratégia megszüntetése, valamint bármely ok miatti megszűnése esetében az alapletét és a változó letét összege az egyes egyedi ügyletek alapján kerül megállapításra, mely biztosítéki igény jellemzően magasabb, mint a stratégiába rendezett egyedi ügyletek összesített letétigénye. Az ügyfél köteles a Bank felhívására a pótlólagos fedezetet a szerződés feltételei szerint biztosítani, mely kötelezettségből eredő esetleges, akár jelentős veszteséget, kizárólag az ügyfél viseli.

Az opciós stratégia kialakítására vonatkozó döntése előtt javasoljuk, hogy előzetesen mérlegelje befektetési szándékát, a befektetési időtávot vagy fedezeti szándékát, az opciós stratégia előnyeit és hátrányait, különösen a stratégia

kialakításának költségeit, az opciós díjra (prémiumra) gyakorolt hatását, a stratégiába rendezett opciók esetében a nyereség és veszteség sávot, valamint a nyereség, illetve veszteség mértékét.

9.1. Opciós stratégiák Bank által elfogadott típusai

Az opciós stratégia egy több egyedi opciós ügylet megkötése alapján kialakított, összetett opciós pozíció. A Bank által elfogadott opciós stratégiákba csak **azonos alaptermékre** szóló, csak **ugyanolyan mennyiségekkel** és csak **ugyanazzal a lejárat dátummal** rendelkező egyedi opciók vonhatóak be.

Call és Put opciók risk reversal stratégiába rendezve

	RISK REVERSAL	RISK REVERSAL
	<i>egy Call vétele és egy Put opció eladása különböző kötési árfolyammal.</i>	<i>egy Call eladása és egy Put opció vétele különböző kötési árfolyammal.</i>
Alapletét	<i>Put opció alapletét igényével egyezik meg.</i>	<i>Call opció alapletét igényével egyezik meg.</i>
Várakozás	<i>Az árfolyam nem fog lefelé elmozdulni.</i>	<i>Az árfolyam nem fog felfelé elmozdulni.</i>

Eladott (short) opciók strangle / straddle stratégiába rendezve

	STRANGLE	STRADDLE
ELADÁS	<i>egy Call és egy Put opció különböző kötési árfolyammal.</i>	<i>egy Call és egy Put opció azonos kötési árfolyammal</i>
Alapletét	<i>Az ügyfél által kiírt opció alapletéte.</i>	<i>Call és Put opció alapletét igénye közül a nagyobb.</i>
Várakozás	<i>Az árfolyam egy sávban fog mozogni, nem lesz nagy elmozdulás egyik irányba sem.</i>	<i>Az árfolyam egy szűk sávban fog mozogni, nem lesz érdemi elmozdulás egyik irányba sem.</i>

Vásárolt (long) opciók strangle / straddle stratégiába rendezve

	STRANGLE	STRADDLE
VÉTEL	<i>egy Call és egy Put opció különböző kötési árfolyammal.</i>	<i>egy Call és egy Put opció azonos kötési árfolyammal</i>
Alapletét	<i>Nincs. Call és Put opció prémiumát (opciós díját) kell kifizetni.</i>	<i>Nincs. Call és Put opció prémiumát (opciós díját) kell kifizetni.</i>
Várakozás	<i>Az árfolyam ki fog mozdulni egy sávból, nagy elmozdulás lesz az egyik irányba (mindegy, hogy lefelé vagy felfelé).</i>	<i>Az árfolyam ki fog mozdulni egy szűk sávból, elmozdulás lesz az egyik irányba (mindegy, hogy lefelé vagy felfelé).</i>

Eladott (short) spread stratégia

	CALL SPREAD	PUT SPREAD
ELADÁS	<i>Call opció adott kötési árfolyammal.</i>	<i>Put opció adott kötési árfolyammal.</i>
VÉTEL	<i>Call opció magasabb kötési árfolyammal.</i>	<i>Put opció alacsonyabb kötési árfolyammal.</i>
Alapletét	<i>A két opció kötési árfolyam különbségének az abszolút értéke, a névértékkel szorozva.</i>	<i>A két opció kötési árfolyam különbségének az abszolút értéke, a névértékkel szorozva.</i>
Várakozás	<i>Az árfolyam nem fog felfelé elmozdulni (+védelem az extrém magas elmozdulás ellen).</i>	<i>Az árfolyam nem fog lefelé elmozdulni (+védelem az extrém alacsony elmozdulás ellen).</i>

Vásárolt (long) spread stratégia

	CALL SPREAD	PUT SPREAD
VÉTEL	<i>Call opció adott kötési árfolyammal.</i>	<i>Put opció adott kötési árfolyammal.</i>
ELADÁS	<i>Call opció magasabb kötési árfolyammal.</i>	<i>Put opció alacsonyabb kötési árfolyammal.</i>
Alapletét	<i>Nincs. A két opció prémiumának (opciós díjának) a különbségét kell kifizetni.</i>	<i>Nincs. A két opció prémiumának (opciós díjának) a különbségét kell kifizetni.</i>
Várakozás	<i>Az árfolyam felfelé fog elmozdulni, de nem extrém magas szintekre.</i>	<i>Az árfolyam lefelé fog elmozdulni, de nem extrém alacsony szintekre.</i>

Eladott (short) KO forward stratégia

	KO FORWARD
ELADÁS	<i>Call opció azonos kötési árfolyammal és ugyanazzal a knock-out árfolyamkorlát szinttel.</i>
VÉTEL	<i>Put opció azonos kötési árfolyammal és ugyanazzal a knock-out árfolyamkorlát szinttel.</i>
Alapletét	<i>Az eladott Call opció alapletét igénye.</i>
Várakozás	<i>Az árfolyam lefelé fog elmozdulni, de nem extrém alacsony szintekre.</i>

Vásárolt (long) KO forward stratégia

	KO FORWARD
ELADÁS	<i>Put opció azonos kötési árfolyammal és ugyanazzal a knock-out árfolyamkorlát szinttel.</i>
VÉTEL	<i>Call opció azonos kötési árfolyammal és ugyanazzal a knock-out árfolyamkorlát szinttel.</i>
Alapletét	<i>Az eladott Put opció alapletét igénye.</i>
Várakozás	<i>Az árfolyam felfelé fog elmozdulni, de nem extrém magas szintekre.</i>

Call és Put opciók Sirály stratégiába rendezve

	SIRÁLY	SIRÁLY
	<i>egy Call opció vétele és egy annál magasabb kötési árfolyamú Call opció eladása, továbbá egy ezeknél alacsonyabb kötési árfolyamú Put opció eladása.</i>	<i>egy Put opció vétele és egy annál alacsonyabb kötési árfolyamú Put opció eladása, továbbá egy ezeknél magasabb kötési árfolyamú Call opció eladása.</i>
Alapletét	<i>Put opció alapletét igényével egyezik meg.</i>	<i>Call opció alapletét igényével egyezik meg.</i>
Várakozás	<i>Az árfolyam nem fog lefelé elmozdulni.</i>	<i>Az árfolyam nem fog felfelé elmozdulni.</i>

9.2. Stratégiák árfolyamkorlát (barrier) opcióknál

Az árfolyamkorlát (barrier) opciók a plain vanilla típushoz hasonlóan a fenti stratégiákba rendezhetőek, azon elv alapján, hogy a stratégia alkalmazása során olyan egyedi opciók kerülnek megkötésre, amelyeknél vagy mindegyik opciós ügylet élő vagy az egyik sem az. Élő opciónak azt az opciós ügyletkezhez fűződő jogot tekintjük, amelynek érvényesítéséhez nem szükséges barrier esemény bekövetkezése (például knock-out barrier opció). Ezek alapján a fenti opciós stratégiákba rendezhetőek a plain vanilla és a knock-out árfolyamkorlát ügyletek együtt, azonban egy knock-in árfolyamkorlát ügyletet csak szintén knock-in árfolyamkorlát opcióval lehet stratégiába rendezni.

Összerendezhető típusok

- Plain vanilla és Plain vanilla
- Plain vanilla és KO barrier
- KO barrier és KO barrier
- KI barrier és KI barrier

10. MINTAPÉLDÁK

Opciós stratégiák

10.1. Eladott (short) EUR/HUF KO forward stratégia

Alaphelyzet

- Az ügyfél határozott elképzelése szerint az EUR/HUF árfolyama 6 hónap alatt nem fog nagy mértékben csökkenni. Várakozásai alapján olyan szinten határozhatja meg az árfolyamkorlát (knock-out) szintet, hogy a határidős árfolyamnál jóval magasabb árfolyamon tudjon eladási pozíciót vállalni. Ezért vállalja annak kockázatát, hogy ha az árfolyam eléri a kiütési szintet, akkor megszűnik az opciós joga és ezáltal a pozíció. A stratégia alkalmazása esetén az egyedi ügyletek alapján felvett pozíciók összességében egy szintetikus forward pozíciónak feleltethetőek meg, ezért a lehetséges maximális veszteség korlátlan mértékű lehet.

Hátrányok

- A vállalat számára a termék nem alkalmas árfolyamkockázat fedezésre, hiszen amennyiben az aktuális piaci árfolyam eléri a kiütési (knock-out) szintet, akkor nem tud élni az eladási jogával, megszűnik a védelem, így előfordulhat, hogy csak jóval kedvezőtlenebb szinten tudja eladni az eurót.
- Az ügyfélnek egy előre meghatározott szinten van euró eladási kötelezettsége, és emelkedő EUR/HUF árfolyamnál ez korlátlan mértékű veszteséget jelenthet. Amennyiben az aktuális árfolyam eléri a kiütési (knock-out) szintet, akkor nem tud élni az eladási jogával és megszűnik a pozíció.

A példa ügylet részletei

A stratégia egy olyan eladott egyedi EUR call / HUF put és vásárolt egyedi EUR put / HUF call opciókból áll, ahol mindkét opció tartalmazza az ugyanakkora knock-out (kiütési) árfolyamkorlát szintet, ugyanazt a kötési árfolyamot (amely a piaci árfolyamnál jellemzően magasabb), mennyiséget és lejáratot. Az eladott opcióért

kapott prémium (opciós díj) megegyezik a vásárolt opcióért fizetendő díjjal, tehát a stratégia „zéró költségű”.

1.

Vevő:	OTP Bank Nyrt.
Eladó:	Ügyfél
Deviza opció fajtája:	Európai
Deviza opció típusa:	EUR call / HUF put
Opció névértéke:	EUR 1 000 000
Kötési árfolyam:	472,00
Árfolyamkorlát (knock-out) szint:	395,00
Lejárat és lehívás figyelés napja:	6 hónap
Lejárat és lehívás figyelés időpontja:	6 hónap, CET 12:00
Elszámolás napja:	6 hónap + 2 banki munkanap
Opció prémium (opciós díj) devizája és összege:	HUF 12 500 000 (1250 pont eurónként)
Opció prémium (opciós díj) fizetési napja:	Kötési dátum + 2 banki munkanap (T+2)
A stratégia során megkötött egyedi ügyletek kapcsán biztosítandó alapletét igény:	A névérték 3,95%-a vagyis EUR 39 500-val megegyező forint összeg (~HUF 16 906 000)
Jelenlegi piaci árfolyam (spot referencia):	428,00

2.

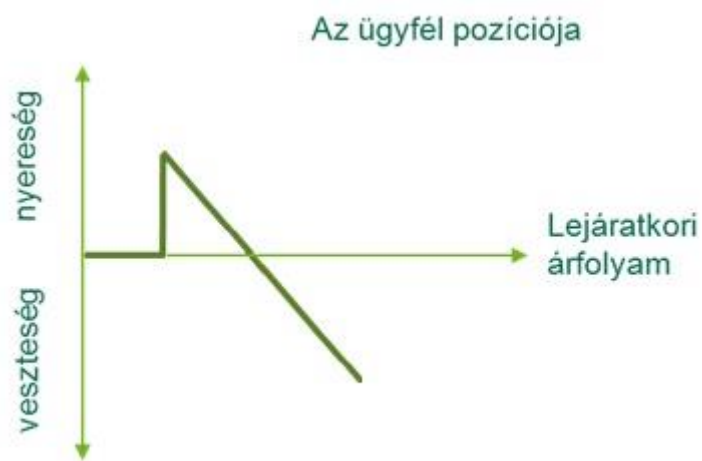
Vevő:	Ügyfél
Eladó:	OTP Bank Nyrt.
Deviza opció fajtája:	Európai
Deviza opció típusa:	EUR put / HUF call
Opció névértéke:	EUR 1 000 000
Kötési árfolyam:	472,00
Árfolyamkorlát (knock-out) szint:	395,00
Lejárat és lehívás figyelés napja:	6 hónap
Lejárat és lehívás figyelés időpontja:	6 hónap, CET 12:00
Elszámolás napja:	6 hónap + 2 banki munkanap
Opció prémium (opciós díj) devizája és összege:	HUF 12 500 000 (1250 pont eurónként)
Opció prémium (opciós díj) fizetési napja:	Kötési dátum + 2 banki munkanap (T+2)
A stratégia során megkötött egyedi ügyletek kapcsán biztosítandó alapletét igény:	Nincs
Jelenlegi piaci árfolyam (spot referencia):	428,00

A példa ügylet értékelése

<i>Az opciós pozíció fedezeti pontja lejáratkor:</i>	472,00
<i>Maximális veszteség:</i>	Korlátlan
<i>Maximális nyereség:</i>	Korlátlan

Mi a várakozás?

- Az ügyfél arra számít, hogy az árfolyam csökkenni fog lejáratig, de nem túl nagy mértékben (nem éri el a 395,00 szintet), így nyereséggel zárhatja le a nyitott opciós pozícióját, illetve a lejárat napán 472,00 alatt lesz az EUR/HUF árfolyam, ezért az opciós pozíció nyitásakor aktuális határidős árfolyamnál magasabb árfolyamon (472,00) tudja eladni az eurót.

Feltételezett piaci helyzetek

1. Az EUR/HUF árfolyama 448,00-ra emelkedik

- **A stratégiába rendezett egyedi opciós ügyletek zárása a lejárat dátum előtt**
Az opciós pozíció megnyitása után 1 hónappal változatlan volatilitás és kamatszintek mellett, az ügyfél további emelkedésre számít, ezért realizálni kívánja az eredményét, mert nem szeretne további veszteséget elszenvedni, így zárja a stratégiába rendezett opciós ügyleteket, amelyért eurónként 550 pontot kell fizetni.

A stratégiába rendezett ügyletek alapján elért eredmény:

$$+ 12\,500\,000 - 12\,500\,000 - 18\,700\,000 + 13\,200\,000 = \underline{\text{HUF } -5\,500\,000}$$

- **A stratégiába rendezett egyedi opciós ügyletek lehívása (amennyiben a futamidő alatt nem érte el az árfolyam a 395,00 szintet)**

Az ügyfélnek eladási kötelezettsége van a piacinál magasabb árfolyamszinten. Ebben az esetben az ügyfélnek automatikusan keletkezik egy azonnali EUR/HUF eladási deviza konverziós ügylet T+2 értéknapi 472,00 EUR/HUF árfolyamszinten.

- Az ügyfél az ügyletet fizikai szállítással teljesíti, tehát 472,00 EUR/HUF árfolyam szinten elad eurót forinttal szemben (két nap múlva terhelésre kerül az EUR és jóváíródik a HUF névérték a megfelelő számlákon).
- Az ügyfél a pénzügyi teljesítés során 448,00 EUR/HUF árfolyamon megvásárol EUR 1 000 000-t T+2 értéknapi, mellyel zárásra kerül az opciós lehívásból keletkezett azonnali deviza konverziós ügylet. A vételi és eladási azonnali deviza konverziós ügyletek nettó módon kerülnek elszámolásra (a lentiek szerint).

$$(472,00 - 448,00) \times 1\,000\,000 = \text{HUF } +24\,000\,000$$

A stratégiába rendezett egyedi opciós ügyleteken elért eredmény:

$$+ 12\,500\,000 - 12\,500\,000 + 8\,000\,000 = \underline{\text{HUF } +8\,000\,000}$$

2. Az EUR/HUF árfolyama 410,00-re csökken

- **A stratégiába rendezett egyedi opciós ügyletek zárása a lejárat dátum előtt**

A stratégiába rendezett egyedi opciós ügyletek megkötésével kialakított pozíció megnyitása után 1 hónappal változatlan volatilitás és kamatszintek mellett az ügyfél nem számít további csökkenésre, ezért realizálni kívánja az eredményét, így zárja a stratégia alkalmazása során megkötött egyedi opciós ügyleteket, amelyért 130 pontot kap.

A stratégia alkalmazása során megkötött egyedi ügyleteken elért eredmény:

$$+ 12\,500\,000 - 12\,500\,000 - 6\,300\,000 + 7\,600\,000 = \text{HUF } \underline{\underline{+1\,300\,000}}$$

- **A stratégia alkalmazása során megkötött egyedi opciós ügyletek lehívása (amennyiben futamidő alatt nem érte el az árfolyam a 395,00 szintet)**

-

Az ügyfélnek eladási joga van a piacinál jóval kedvezőbb árfolyamszintről. Ebben az esetben az ügyfélnek automatikusan keletkezik egy azonnali EUR/HUF eladási deviza konverziós ügylet T+2 értéknpra 472,00 EUR/HUF árfolyamszintről.

- Az ügyfél az ügyletet fizikai szállítással teljesíti, tehát 472,00 árfolyam szinten elad eurót forinttal szemben (két nap múlva terhelésre kerül az EUR és jóváíródik a HUF névérték a megfelelő számlákon).
- Az ügyfél a pénzügyi teljesítés során 410,00 EUR/HUF árfolyamon megvásárol EUR 1 000 000-t T+2 értéknpra, mellyel zárásra kerül az opciós ügylet lehívásából keletkezett azonnali deviza konverziós ügylet. A vételi és eladási azonnali deviza konverziós ügyletek nettó módon kerülnek elszámolásra (a lentiek szerint).

$$(472,00 - 410,00) \times 1\,000\,000 = \text{HUF } +62\,000\,000$$

A stratégia alkalmazása során megkötött egyedi ügyleteken elért eredmény:

$$+ 12\,500\,000 - 12\,500\,000 + 62\,000\,000 = \text{HUF } \underline{\underline{+62\,000\,000}}$$

11. A deviza opciós ügylet kockázatainak összefoglalása

A termék piaci értéke

Minden deviza opciós pozíció rendelkezik piaci értékkel. A deviza opciós ügylet piaci értékét a mögöttes devizapár árfolyama, annak volatilitása, az adott futamidőre vonatkozó piaci hozamok, a kötési árfolyam szintje, illetve egzotikus opcióknál az árfolyamkorlát(ok) szintje és a lejáratig hátralévő idő határozzák meg. Minél nagyobb a mögöttes devizapár árfolyamának ingadozása (volatilitása), annál kockázatosabb befektetésnek tekinthető.

Az adott pénzügyi eszköz árának (árfolyamának) meghatározott időpontban vagy az előtt fennálló (múltbéli) volatilitására vonatkozó adatokból nem feltétlenül lehet megbízható következtetéseket levonni az adott pénzügyi eszköz árának (árfolyamának) jövőbeni volatilitására, így a jövőbeni volatilitásra vonatkozó információk rendszerint becslésen alapulnak és nem jelenthetnek garanciát a befektető számára.

Mérlegre gyakorolt hatás

A deviza opciós ügyletnek a piaci értéke az árfolyamok, hozamok alakulásától függ, ezért az ügylet piaci értéke a futamidő alatt folyamatosan változhat. Előfordulhat, hogy jelentős negatív piaci érték jelentkezik az ügyfél mérlegében a tranzakció futamideje alatt. Az ügylet lejárat előtti lezárása esetén az ügyfél akár jelentős veszteséget is elkönyvelhet. A terméken az elszenvedhető veszteség mértéke korlátlan.

Addicionális tőkeáttétel

A termék tőkeáttételes. A deviza opciós ügylet megkötéséhez nem szükséges a teljes kötési összeggel az ügyletkötéskor rendelkezni, hanem elegendő a tranzakció értékének előre meghatározott százalékát biztosítékként elhelyezni. A tőkeáttételes kereskedés az ügyfelek számára biztosítja, hogy a befektetett tőkéjüknél magasabb összegű ügyleteket, pozíciókat megszerezzenek. A

tőkeáttételes kereskedés jelentős kockázatokat hordoz, így fennáll a teljes tőke elvesztésének, továbbá a befektetett tőkét akár többszörösen meghaladó jelentős veszteség lehetősége is.

Pótlólagos tőkeköltség, fedezettség biztosítása

A Bank limiteket alkalmaz, illetve óvadéki biztosítékot kér az ügyféltől a deviza opciós ügyletből fakadó kockázatok fedezésére. A biztosítékot a Bank által meghatározott formában (pénz- vagy értékpapír-óvadék) szükséges az ügyfélnek rendelkezésre bocsátani. A termék fedezeti (azaz biztosítéki) követelménye normál esetben a deviza opciós ügylet névértékének előre meghatározott százaléka, melyet a Bank egyoldalúan módosíthat. Az árfolyamoknak az ügyfél szempontjából kedvezőtlen elmozdulása következtében a Bank pótlólagos fedezeti (azaz kiegészítő biztosítéki) igénnyel léphet fel. Az ügyfél a Bank felhívására köteles a pótlólagos biztosítékot a szerződéses feltételek szerint nyújtani, melyből eredő esetleges, akár jelentős veszteséget kizárólag az ügyfél viseli. A deviza opciós ügylet pótlólagos biztosítéki igényét a Bank a deviza opciós ügylet mindenkorai valós piaci értéke alapján állapítja meg. A fedezet (azaz biztosíték) zárolásának feloldására, a zárolás indokának megszűnése esetén az ügyfél kifejezett rendelkezése alapján kerülhet sor azzal, hogy a Bank óvadéki joga az ügyféllel kötött Global Markets keretszerződés alapján folyamatosan fennáll az ügyfél szabad rendelkezése alatt álló pénzügyi eszközei és pénzeszközei felett is.

Pozíció egyoldalú lezárásának (kényszerlikvidálás) lehetősége

A bank a deviza opciós ügylet mindenkorai valós piaci értéke alapján kér biztosítékot az ügyféltől. Amennyiben az ügyfél által nyújtott biztosíték a Bank megítélése szerint az ügyfél által nyitott és tartott pozíciók pénzügyi kockázatát bármely okból már nem fedezi, a Bank pótlólagos biztosítéki igénnyel léphet fel. Az ügyfél a Bank felhívására köteles a pótlólagos biztosítékot a szerződéses feltételek szerint nyújtani, melyből eredő esetleges veszteséget kizárólag az ügyfél viseli. Ha az ügyfél a Bank felhívására a szerződés rendelkezései szerint nem biztosítja a szükséges pótlólagos biztosítékot, a Bank az ügyletet likvidálhatja, aminek következtében az ügyfelet akár jelentős veszteség is érheti. A likvidálásból

adódó költségek, az esetleges árfolyamvesztés, illetve a likvidálás teljesíthetlenségéből adódó következmények kizárólag az ügyfelet terhelik.

Eladási vagy vételi kötelezettség előre rögzített árfolyamon

Eladott deviza opciós ügylet kötésekor rögzített feltételek alapján, az ügyfél köteles a mögöttes devizát a lejárat napon az ügyletkötéskor megállapodott kötési árfolyamon megvásárolni/eladni.

Plain Vanilla és Egzotikus opció eladása

A termék nem alkalmas az árfolyamkockázat tökéletes fedezésére. Az ügyfél lehetséges maximális vesztesége korlátlan mértékű lehet, mert a piaci árfolyamnál akár jóval alacsonyabban kell eladnia.

Plain Vanilla opció vétele

A fizetendő opciós díj csökkenti az ügyfél eredményét
Az ügyfélnek finanszírozni kell a fizetendő opciós díjat

Egzotikus opció vétele knock-out (kiütési) szinttel

Az ügyfél számára a termék nem alkalmas árfolyamkockázat fedezésre, hiszen amennyiben az aktuális piaci árfolyam eléri a kiütési (knock-out) szintet, akkor nem tud élni az eladási jogával, megszűnik a védelem, így lehet, hogy csak jóval kedvezőtlenebb szinten tudja eladni az eurót.

Az ügyfélnek a fizetendő opciós díj veszteséget jelenthet, mert emelkedő árfolyamnál nem fog élni az eladási joggal, valamint amennyiben az aktuális árfolyam eléri a kiütési (knock-out) szintet, akkor nem tud élni az eladási jogával az ügyfél és teljesen megszűnik a pozíció.

Eladott (short) EUR/HUF KO forward stratégia

Az ügyfél számára a termék nem alkalmas árfolyamkockázat fedezésre, hiszen amennyiben az aktuális piaci árfolyam eléri a kiütési (knock-out) szintet, akkor nem

tud élni az eladási jogával, megszűnik a védelem, így előfordulhat, hogy csak jóval kedvezőtlenebb szinten tudja eladni az eurót.

Az ügyfélnek egy előre meghatározott szinten van eladási kötelezettsége, és emelkedő árfolyamnál ez korlátlan mértékű veszteséget jelenthet. Amennyiben az aktuális árfolyam eléri a kiütési (knock-out) szintet, akkor nem tud élni az eladási jogával és megszűnik a pozíció.

12. Egyéb információk

A deviza opciós ügylet igénybevételének előfeltételei

- OTP Bank Nyrt. Befektetési Szolgáltatási Üzletági Üzletszabályzatának mellékletét képező Global Markets Keretszerződés megkötése a Bankkal és egyéb szükséges dokumentumok aláírása
- A tranzakció elszámolási devizanemének megfelelő fizetési számlákra vonatkozó szerződések megkötése
- A Bank által meghatározott biztosítéki követelmények mindenkor teljesítése
- A befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (továbbiakban: Bszt.) által előírt előzetes tájékozással kapcsolatos nyilatkozatok megléte.

A deviza opciós ügylettel kapcsolatos garanciák

A tőzsdén kívüli deviza opciós ügyletekre az OBA és a BEVA biztosítás nem terjed ki.

A deviza opciós ügylettel kapcsolatos költségek és díjak

A Bank deviza opciós ügyletre vonatkozó árajánlata tartalmazza az ügylet közvetlen költségeit, díjait. Ez az egyéb, a pénzügyi eszköz megszerzésével, tartásával, a szerződés létrehozatalával, fenntartásával és teljesítésével kapcsolatosan viselendő közvetett költségekre (pl. díj, jutalék, adó, számlavezetés díja) nem vonatkozik.

A deviza opciós ügylettel kapcsolatos adózási tudnivalók

Az OTP Bank Nyrt. a mindenkor hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően teljesíti a kifizető részére előírt adókötelezettséget, amely a jövedelemszerző adójogi státuszára (pl.: adóügyi illetőségére), valamint jövedelemszerzés jogcímére tekintettel eltérő kötelezettséget jelenthet. Az OTP Bank Nyrt. az adókötelezettségének teljesítése során bizonylatot állít ki a kifizetésről, valamint a magánszemély részére teljesített kifizetés esetén eleget tesz a jogszabályi előírások szerinti adókötelezettségeknek.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az adóügyi elszámolásra vagy adóügyi következményre vonatkozó pontos tájékoztatás csak az ügyfél egyedi körülményei alapján ítélni lehet meg, valamint a jövőben változhat!

Egyéb információk

További általános információk találhatóak az OTP Bank Nyrt. Egységes Előzetes Tájékoztató Hirdetményében, az OTP Bank Nyrt. Befektetési Szolgáltatási Üzletági Üzletszabályzatában (BSZÜSZ) ideértve az annak elválaszthatatlan részét képező A. mellékletében, a Global Markets Szolgáltatások Általános Szerződési Feltételeiben, a BSZÜSZ mellékleteit képező hirdetményekben, a Global Markets Keretszerződés mintájában, valamint a Díjtételekben, a MIFID ügyfél tájékoztatóban, az EMIR hirdetményben, és az azokban hivatkozott hirdetményekben, valamint mellékletekben, amelyek megtalálhatók a <http://www.otpbank.hu> weboldalon, vagy igényelhetők az OTP Bank Nyrt. fiókjaiban.

13. Figyelemfelhívó tájékoztatás

1. A jelen terméktájékoztató elválaszthatatlan részét képezi az OTP Bank Nyrt.:

- Egységes Előzetes Tájékoztató Hirdetménye, az Egyedi Terméktájékoztatók, valamint azok mellékleteit képező dokumentumok, az azokban hivatkozott üzletszabályzatok és hirdetmények,
- MiFID Ügyféltájékoztatója,
- Hirdetmény az EMIR egyes előírásainak való megfelelésről – a befektetési szolgáltatásokkal kapcsolatban
- az OTP Bank Nyrt. Befektetési Szolgáltatási Üzletági Üzletszabályzata, ideértve különösen az annak elválaszthatatlan mellékletét képező Global Markets Általános Szerződési Feltételeket és az abban hivatkozott üzletszabályzatok, hirdetmények és mellékletek, a Global Markets Keretszerződés mintája és a kapcsolódó egyéb szükséges dokumentumok,
- az OTP Bank Nyrt. Általános Üzletszabályzata, az annak mellékletét képező dokumentumok, az abban hivatkozott hirdetmények,
- az egyes pénzügyi eszközökre vonatkozó, a kibocsátó, illetve a forgalmazó által közzétett tájékoztatók, alaptájékoztatók, hirdetmények, rendszeres és rendkívüli tájékoztató dokumentumok.

Kérjük, tanulmányozza át az itt felsorolt dokumentumokat és az azokban hivatkozott vagy megjelölt egyéb tájékoztatókat annak érdekében, hogy a jelen terméktájékoztatóban bemutatott ügyletre vonatkozóan további információk birtokában hozhassa meg megalapozott befektetői döntését. Javasoljuk továbbá, hogy a befektetésre, szolgáltatás igénybevételére vonatkozó megalapozott döntés meghozatalát megelőzően óvatosan mérlegelje befektetése tárgyát, kockázatát, a felmerülő díjakat és költségeket, az esetleges veszteség bekövetkezésének lehetőségét, valamint tájékozódjon a termékkel, befektetéssel kapcsolatos adójogszabályokról. A pénzügyi eszközök, az értékpapírok árfolyama változik, az

azonnali értékesítésre aktuális árfolyamon kerülhet sor, mely akár jelentős árfolyamveszteséggel is járhat.

2. A jelen tájékoztató közzététele és ügyfél részére történő átadása nem minősül ajánlattételnek, befektetési ajánlásnak, ajánlattételi felhívásnak, befektetési tanácsadásnak, befektetési vagy pénzügyi elemzésnek, befektetésre való ösztönzésnek, jogi-, adó vagy számviteli tanácsadásnak, az abban foglalt adatok tájékoztató jellegűek és céljuk kizárólag az OTP Bank Nyrt. ügyfeleinek és jövőbeni ügyfeleinek jogszabály szerinti előzetes tájékoztatása. Jelen tájékoztató általános jellegű ismertetést, ismereteket tartalmaz, így nem veszi figyelembe az egyes ügyfelek egyedi, speciális igényeit, pénzügyi helyzetét, kockázatvállaló képességét és hajlandóságát, ezért kérjük, a befektetése előtt kérdés esetén forduljon munkatársainkhoz, vagy keresse fel banki tanácsadóját. Amennyiben ügyleti döntése meghozatala előtt az OTP Bank Nyrt. befektetési tanácsát igényli, kérjük, forduljon munkatársainkhoz a befektetési tanácsadási szerződés megkötése és a szükséges nyilatkozatok (így különösen alkalmassági teszt) megtétele érdekében.

3. Minden befektetés bizonyos kockázatokkal jár, amelyek kihathatnak a befektetési döntés eredményességére, és a befektető esetleg nem olyan összeghez jut a befektetéséből, melyet befektetési célként elvárt, vagy amennyit befektetett, így akár az is előfordulhat, hogy a befektetett tőke csökken, teljes összegét elveszíti, vagy akár azon túl is keletkezhet fizetési kötelezettsége.

4. A jelen tájékoztatóban szereplő információkból nem lehetséges a valós jövőbeni hozamra, változásra, illetőleg teljesítményre vonatkozó megbízható következtetéseket levonni. A feltüntetett grafikonok, számítások kizárólag példák, esetlegesen bekövetkező helyzetek bemutatását tartalmazzák. A leírtak semmilyen esetben sem értelmezhetők úgy, hogy azok konkrét ügyletek bemutatását szolgálják, még akkor sem, ha az ügyfél azonos vagy hasonló jellemzőkkel bíró ügylettel rendelkezik. A feltüntetett adatokból sem a kamatok/árfolyamok jelenlegi mértékére, sem jövőbeni mértékére, sem azok alakulására nem lehet következtetést levonni. A feltüntetett adatok nem

minősülnek az adott pénzügyi eszköz múltbeli vagy jövőbeli változására, vagy teljesítményére vonatkozó tájékoztatásnak. A jelen tájékoztatóban foglaltak alapján hozott konkrét egyedi döntések, illetve befektetések kockázatát kizárólag Ön viseli, az OTP Bank Nyrt.-t nem terheli felelősség a befektetési döntések eredményességéért, illetve az Ön által kitűzött cél eléréséért.

5. A jelen tájékoztatóban foglaltak nem jelentik azt, hogy az OTP Bank Nyrt. ügynökként, megbízottként vagy bármely más módon járna el bármely olyan jövőbeni befektető javára vagy nevében, amely a tájékoztatóban meghatározott valamely eszközbe kíván befektetni. Kérjük, vegye figyelembe, hogy az adott ügylet megkötése, a megbízás megadása további kötelezettségeket jelenthet, így például az ügylet fedezeti (azaz biztosítéki) igénye, illetve a fedezet kiegészítésének követelménye, mely elmulasztása esetében a szerződés vonatkozó rendelkezései szerinti ügyletlezárás során veszteség merülhet fel. Javasoljuk, hogy – amennyiben az adott pénzügyi eszközzel a kereskedés szabályozott piacon történik – a kereskedés feltételeire és az elszámolásra vonatkozó további információk, adatok beszerzése érdekében keresse fel az illetékes szabályozott piac és elszámolóház honlapját.

6. Kérjük, hogy az egyes termékek, szolgáltatások esetében értékelje azok adóügyi elszámolásra vonatkozó következményeit, illetve egyéb adóügyi vonzatát is, figyelemmel arra, hogy azok pontosan csak a hatályos adójogszabályok és az ügyfél egyedi körülményei alapján ítéltetők meg, valamint ezen körülmények a jövőben változhatnak. A jelen kiadványban feltüntetett hozamok bruttó, nem évesített hozamok (kivéve, ahol ez feltüntetésre kerül), amelyekből a hatályos jogszabályok szerint adó levonásra kerülhet.

7. Bizonyos személyek számára nem biztosított, vagy csak korlátozott hozzáférés biztosított a tájékoztatóban szereplő termékekhez és/vagy szolgáltatásokhoz. A tájékoztató OTP Bank Nyrt. általi létrehozása, honlapra feltöltése és adott termékekkel és/vagy szolgáltatásokkal kapcsolatos információk megjelenítése semmilyen körülmények között nem tekinthető úgy, hogy OTP Bank Nyrt. szándéka arra irányulna, hogy a tájékoztatóban szereplő termékekre és/vagy

szolgáltatásokra vonatkozó információt tegyen elérhetővé olyan személyek részére, akikre nézve valamely ország, vagy más érdekelt állam az adott termék és/vagy szolgáltatás igénybevételét, megszerzését, valamint az azokra vonatkozó hirdetést tiltja, vagy korlátozza.

8. A jelen tájékoztató az elkészítése időpontjában az OTP Bank Nyrt. rendelkezésére álló információk alapján készült. Bár az OTP Bank Nyrt. jóhiszeműen hagyatkozott olyan forrásokra a tájékoztató elkészítésekor, amelyeket megbízhatónak gondol, semmilyen szavatosságot, jótállást vagy kötelezettséget nem vállal azért, hogy az azokban foglalt adatok pontosak és teljeseek.

9. A hivatkozott üzletszabályzatok, hirdetmények, kondíciós listák, valamint a termékek, szolgáltatások részletes feltételeit és díjait tartalmazó leírások elérhetőek a bankfiókokban és a www.otpbank.hu oldalon.

10. A Bank a tájékoztató módosításának jogát fenntartja. A tájékoztató a jövőben külön értesítés nélkül is módosulhat, kérjük, hogy a változásokat kísérje figyelemmel.

11. OTP Bank Nyrt. (cégjegyzékszám: 01-10-041-585; székhely: 1051 Budapest, Nádor utca 16.; felügyeleti hatóság: Magyar Nemzeti Bank – 1013 Budapest, Krisztina krt. 55.sz. PSZÁF engedélyszám: III/41.003-22/2002 és E-III/456/2008). Minden jog fenntartva, a tájékoztató az OTP Bank Nyrt. kizárólagos tulajdonát képezi, annak további felhasználása, sokszorosítása, terjesztése, hozzáférhetővé tétele, tovább sugárzása, az arra való hivatkozás vagy más honlapba (szolgáltatásba) történő beépítése csak az OTP Bank Nyrt. előzetes írásos engedélyével lehetséges.